GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SE PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescu. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 169. *Duminecă, 2 (14) Augustŭ.* **1887.**

Brașovŭ, 1 Augustŭ 1887.

Intréga ḍiaristică europénă este pentru momentŭ preocupată de urmările ce le póte avé pentru situaţiunea generală politică călĕtoria prinţului Ferdinand de Coburg în Bulgaria. Ţinêndŭ contŭ de acestŭ viu interesŭ, ce se manifestă pretutindenea, vomŭ dedica și revista nóstră de aḍĭ afacerei bulgare, care este și pentru noi cu atâtŭ mai importantă, cu câtŭ Carpaţii suntŭ vecinĭ cu Balcanii.

Cu tóte că prinţulŭ de Coburg încă n'a ajunsŭ în Târnova și n'a depusŭ încă jurămĕntulŭ pe constituţiunea bulgară, suntemŭ deja în posiţiune de-a cunósce cuprinsulŭ circularei sale adresate tuturorŭ marilorŭ puterĭ, precum și cuprinsulŭ manifestului sĕu către naţiunea bulgară.

Acésta descoperire prea timpuriă avemŭ de a-o mulţumĭ indiscreţiunei unui amicŭ alŭ prinţului, a contelui ungurescŭ Eugen Zichy, care, mergêndŭ în cupeulŭ princiarŭ până la Seghedinŭ, a fostŭ însărcinatŭ de a comunica dela staţia telegrafică din Seghedin acele acte mamei prinţului. Aicĭ Zichy s'a întâlnitŭ cu doi ḍiariștĭ ungurĭ, carĭ sosiseră cu acelașĭ trenŭ și le-a împărtitŭ și acestora cuprinsulŭ enunţiaţiunilorŭ amintite. Ḍiariștii îndată le-a comunicatŭ foilorŭ din Pesta „Egyetértes“ și „Neues Pester Journal“ în carĭ au și apărutŭ alaltăerĭ.

In primulŭ actŭ adresatŭ puterilorŭ, prinţulŭ de Coburg ḍice că nu a urmatŭ îndată chemărei naţiunei bulgare, pentru că spera, că puterile vorŭ aproba alegerea sa. Rĕspunsurile lorŭ însĕ n'au fostŭ favorabile, dér n'au fostŭ îndreptate nicĭ în contra persónei sale, a prinţului, ci numai în contra formelorŭ au făcutŭ puterile obiecţiunĭ. De aceea elŭ, prinţulŭ, s'a hotărîtŭ sĕ mergă în Bulgaria cu firma speranţă, că puterile faţă cu faptele împlinite nu se vorŭ mai uita la forme.

„Mĕ ducŭ dér în Bulgaria — ḍice prinţulŭ — cu firma hotărîre de a regula stările desolate de aḍĭ ale naţiunei bulgare și sperŭ dela Atotputerniculŭ, că voiu conduce acéstă naţiune pe cale pacinică la civilisaţiune și cultură și o voiu ridica la acea înălţime, care i se cuvine în rêndulŭ statelorŭ civilisate europene. Problema ce mi-am pus'o e nobilă și măréţă, dér ea este și sfântă, căcĭ voescŭ sĕ 'mĭ dedicŭ tótă viéţa mea unei nobile naţiunĭ“.

In manifestulŭ către naţiunea bulgară prinţulŭ mărturisesce, că stăruinţa sa de a câștiga puterile pentru causa bulgară n'au fostŭ încununate de succesŭ, așa că în circulara sa către curţile europene a trebuitŭ sĕ declare, că se simte îndemnatŭ a primi alegerea lui de principe și *fără consimţĕmĕntulŭ lorŭ*, adecă alŭ puterilorŭ. Manifestulŭ se termină cu următórele cuvinte:

„Norĭ grei și amenințătorĭ s'au adunatŭ pe orisontulŭ nostru, dér mai mare este și mai greu cumpĕnece încrederea mea în curagiulŭ și în perseveranţa vóstră! Sfântă este voinţa poporului și încă totdéuna ea a învinsŭ. Acéstă e și voinţa mea și sperŭ că mĕ veţĭ sprijini în nisuinţele mele sfinte. Cu Dumneḍeu și cu voi voescŭ sĕ luptŭ pentru causa vóstră.“

Intr'o altă depeșă, care asemenea s'a datŭ publicităţii prin indiscreţiunea unguréscă, prinţulŭ face cunoscutŭ Inaltei Porţĭ, că a primitŭ alegerea Sobraniei bulgare și speră că pasulŭ lui va corĕspunde dorinţei și intenţiunei Maiestăţii Sale Sultanului.

Se ḍice că mama prinţului de Ferdinand ar fi contribuitŭ mai multŭ ca elŭ sĕ plece în Bulgaria. Dênsa, prin legăturile ei familiare, sĕ fi stăruitŭ multŭ în Petersburgŭ, ca sĕ câștige aprobarea Ţarului. Póte că acestorŭ stăruinţe este a se mulţămi, că cu tóte protestările lorŭ foile rusescĭ se esprimă într'unŭ tonŭ mai moderatŭ decum s'a așteptatŭ și aprópe cu indiferenţă asupra călĕtoriei prinţului de Coburg.

Intr'unŭ articulŭ alŭ Gazetei oficióse de Petersburg se declară lămuritŭ, că Rusia va observa și de aci înainte o atitudine așteptătóre faţă cu desfășurarea lucrurilorŭ în Bulgaria. De aci resultă, că Ţarulŭ n'are nicĭdecum intenţiunea de a interveni și de a isgoni pe prinţulŭ Ferdinand din Bulgaria.

In asemenĭ împrejurărĭ, momentanŭ favorabile pentru prinţulŭ, ni se pare că indiscreţiunea comisă de contele Zichy cu publicarea pré timpuriă a actelorŭ princiare a fostŭ unŭ pasŭ din cele mai greșite. In tótă întêmplarea nu va contribui a mări simpatiile pentru prinţulŭ de Coburg în Petersburg împrejurarea, că manifestulŭ lui către poporulŭ bulgarŭ a apărutŭ mai ântêiu în fóia kossuthistă din Pesta.

Politica esternă a Serbiei.

Ḍiarulŭ radicalŭ „Odjek“, ale cărui relaţiunĭ cu guvernulŭ sêrbescŭ suntŭ cunoscute scrie următórele:

Legăturile care unescŭ naţiunea sêrbescă cu cea rusescă suntŭ de natură indisolubilă, deórece au fostŭ întărite prin sânge. Numai sofiștii le potŭ tăgădui și numai o politică nefastă le póte trece cu vederea. Noi ḍicemŭ aceste cuvinte pentru că scimŭ sĕ vorbimŭ din sufletulŭ poporului sêrbescŭ, și numai acela póte ignora tendinţele naţionale și sentimentele poporului, care voiesce sĕ-i facă rele servіţii.

Una din causele principale, pentru care a fostŭ ultima schimbare ministerială atâtŭ de cu bucuriă salutată de către toţĭ Sêrbii, este convingerea generală că prin schimbarea politică se îmbunĕtăţescŭ relaţiunile cele rele, carĭ au esistatŭ între Rusia și Serbia, și pe carĭ le-a provocatŭ guvernulŭ trecutŭ în interesulŭ altuia.

Noi spunemŭ acestea fără nicĭ o teamă, deórece suntemŭ convinșĭ că numai acea politică póte avea succesŭ, care se baséză pe factorĭ realĭ, ér nu închipuiţĭ. De aceea suntemŭ convinșĭ că împărtășirea acestui adevĕrŭ póte fi de folosŭ pentru desvoltarea relaţiunilorŭ normale cu tóte puterile, și în specialŭ cu monarchia vecină. A o înșela pe acésta, nu este nicĭ în folosulŭ nostru, nicĭ alŭ Austro-Ungariei. Este mai bine d'a pune relaţiunile cu vecinii în armoniă cu împrejurările reale, cu situaţiunea adevĕrată.

Marea putere vecină nu va ajunge în posiţiune sĕ atragă asupră-șĭ mânia poporului sêrbescŭ pentru relaţiunĭ făcute bune în modŭ artificialŭ. O asemenea »prieteniă urgisită“ nu póte presinta unŭ folosŭ durabilŭ nicĭ unuia nicĭ altuia. Noi amŭ fostŭ totdeuna pentru relaţiunĭ bune cu monarchia vecină, dér bine înţelesŭ, în limitele intereselorŭ amêndurora.

Noi amŭ stăruitŭ ca aceste relaţiunĭ sĕ ia acéstă formă, care ar corĕspunde tendinţelorŭ neîndoiose ale naţiunei sêrbescĭ: în timpurĭ normale acesta doresce o prieteniă sinceră cu Austro Ungaria pe basa dreptăţei egale. Intêmplându-se însĕ sĕ se ivéscă împregiurărĭ anormale, care sĕ siléscă pe Serbia sĕ se pronunţe pentru Rusia sĕu Austro-Ungaria, atuncĭ nu mai încape nicĭ o îndoială că naţiunea va merge cu Rusia.

Acestŭ articulŭ a produsŭ o impresiune neplăcută în Viena, care se și manifestă în ḍiarele de acolo.

Cestiunea egipténă.

Oficiulŭ de esterne englesŭ a depusŭ în parlamentŭ corespondenţa ce s'a urmatŭ asupra misiunei lui Sir Drummond-Wolf în Constantinopolŭ în cestiunea egipténă.

Cartea albastră despre misiunea lui Wolf cuprinde timpulŭ dela 31 Maiu până la 1 Augustŭ. Deja la 3 Maiu Wolf depeșà lui Salisbury, că ambasadorul rusŭ Nelidoff a spus pe faţă, că guvernul frances și rus vor respinge stipulaţiunile care tracteză despre drepturile Angliei d'a reintra în Egiptŭ. Ambasadorulŭ francesŭ Montebello scrise Sultanului, că Franţa, décă se va ratifica convenţia anglo-turcéscă privitóre la Egiptŭ, își va îndrepta atenţiunea sa în a'și protege propriele sale interese, în paguba Turciei; neratificându-se însĕ convenţia, Franţa va da sprijinŭ și ajutorŭ Sultanului faţă cu tóte eventualităţile, ce ar resulta din respingerea convenţiunei. Wolf mai făcu cunoscutŭ lui Salisbury, că ambasadorii francesŭ și rusŭ ar fi spusŭ Porţii, că în ratificarea convenţiei arŭ privi unŭ tractatŭ de alianţă și prin urmare pe Turcia n'arŭ mai considera-o ca statŭ neutralŭ. Ambasadorii Germaniei, Austro-Ungariei și Italiei au stăruitŭ pentru ratificare. A m e n i n ţ ă r i l e F r a n c i e i ș i R u s i e i, precum comunică Rustem-pașa lui Salisbury, îndreptate contra integrităţii imperiului turcescŭ, au făcutŭ pe Pórtă sĕ nu ratifice convenţia.

Astfelŭ cestiunea egipténă a rĕmasŭ totŭ neresolvată și Salisbury a declaratŭ, că guvernulŭ britanicŭ va ţine ocupatŭ Egiptulŭ până când se va convinge, că guvernulŭ egipténŭ e destulŭ de tare, ca sĕ înlăture periculele interne și esterne.

Revisuirea chartei Europei.

A apărutŭ o broșură rusescă, care se ocupă cu graniţele naturale ale popórelorŭ în »imperiu«. Acéstă revisuire rusescă a chartei Europei propune »pentru asigurarea păcii« următórea modificare ce ar fi sĕ se facă în statele europene:

G r a n i ţ a r u s o - g e r m a n ă începe, după acéstă broșură, la Stolp și merge'n josŭ într'o liniă »naturală‘ decisivă până la Beuthen, Danzig, Thorn, Konigsberg cadŭ la Rusia. Intre Ratibor și Plesz se abate graniţa rusă spre ostŭ, ia în trecere Galiţia, Bucovina și Moldova și așa sosesce la Marea-neagră. Germania, care 'șĭ-a perdutŭ astfelŭ o mare parte din ostulŭ sĕu, se despăgubesce prin Boemia, Austria de susŭ, Tirolulŭ germanŭ și Elveţia germană. Noua g r a n i ţ ă g e r m a n ă - f r a n c e s ă lasă Germaniei Strassburgulŭ. Meţulŭ îlŭ cedéză Franciei și merge apoi într'o liniă spre Marea Nordică, la care sosesce între Brugge și Ostende. După ce s'a pusŭ astfelŭ capĕtŭ Elveţiei, Belgiei și Olandei, autorulŭ cedeză Danemarcei Șlesvigulŭ. N o u a A u s t r i ă primesce ca nouă putere slavă întrégă Peninsula balcanică, Serbia, Valahia, Muntenegru, Bulgaria și Constantinopolulŭ inclusive, chiar și Triestulŭ i-lŭ păstréză. Italia trebue sĕ se mulţăméscă cu Tirolulŭ italianŭ și cu Tessinulŭ.

SCIRILE ḌILEI.

Inspectorulŭ scolarŭ ungurescŭ din T r e i s c a u n e Szeremley, s'a indușmănitŭ cumplitŭ cu comitele administrativŭ alŭ comitatului. Causa e că inspectorulŭ candidase, la alegerile din Iunie, ca deputatŭ guvernamentalŭ. Comitatulŭ însĕ favorisà candidatura br-lui Szentkereszty, totŭ liberalŭ. Szeremley, vrêndŭ sĕ-șĭ desvolte programulŭ, a fostŭ opritŭ de solgăbirĕu, și așa fu nevoitŭ sĕ comunice cu alegĕtorii prin scrisorĭ tipărite deschise. In aceste scrisorĭ lovì în procederea clicei comitatense și declara că în stările comitatului Trei scaune vede unŭ cosciugŭ zugrăvitŭ și de va fi alesŭ, va căuta sĕ deschidă și sĕ spulbere acestŭ cosciugŭ. Din causa acesta se propusese în comitetulŭ administrativŭ sĕ se ceră ministrului instrucţiunei satisfacţiune pentru ofensa adusă comitatului de către inspectorulŭ scolarŭ ér până atuncĭ sĕ îngrijescă de înlocuirea inspectorului scolarŭ. Așa s'a și decisŭ. Comitetulŭ nu mai ţine ședinţe, nevoindŭ sĕ mai aibă de a face cu inspectorulŭ scolarŭ, până ce va veni rĕspunsulŭ ministrului. Așa ne comunică „Pester Lloyd“ despre acéstă cértă „patriotică“

—x—

Din incidentulŭ venirei M a i e s t ă ţ e i S a l e l a C l u ș i u, după cum anunţă „Protestáns Közlöny“ s'au luatŭ mĕsurĭ, ca și aresidiecesa transilvană ev. ref. sĕ se presente prin delegaţĭ înaintea Maiestăţei Sale. Delegaţiimirenĭ se vorŭ înfăţișa în uniformă ungurescă (díszmagyarban), ér preoţii în uniforma lorŭ preoţéscă. — Teatru în tótă forma.

—x—

In biblioteca doctorului Zerich din Uzonŭ — ḍice „E-K.« — a aflatŭ profesorulŭ din Alba-Iulia Temeșvari

însemnate documente istorice referitóre la episcopatulŭ transilvanŭ, anume s'au descoperitŭ numele a 9 episcopĭ din nainte de anulŭ 1400, carĭ până acum au fostŭ necunoscute.

—x—

Excursiune la Sinaia în diua de Sf. Maria. Cu ocasiunea serbărei de Sf. Maria la 15/27 c., biroulŭ o răşenescŭ din localitate (Strada vămei nr. 10) arangează unŭ trenŭ de plăcere de aci la Sinaia şi retour cu preţurĭ fórte reduse.

—x—

Mai dilele trecute veni o plóiă repede peste comuna Bodŭ (lângă Braşovŭ) pe la 3 óre după amedĭ. Se scie, că pescarii totdéuna după plóiă iesŭ sĕ pescuiéscă. Astfelŭ mai mulţĭ ómenĭ din Bodŭ veniră în spre séră sĕ pescuiéscă dealungulŭ Ghimbăşelului — mai alesŭ pe lângă móra cea nouă a comunei. Intre alţii ese şi unŭ Românŭ la pescuitŭ cu lingura sa — afundându-o în lésa morei. Unŭ sasŭ ilŭ vede şi i cere lingura sĕ pescuéscă şi elŭ ceva. Românulŭ i o dete bucurosŭ. Sasulŭ, cum afundă lingura în apă, îi apucă róta morii códa lingurii şi astfelŭ alunecândŭ de pe punte cade în apă. Altŭ Sasŭ dela ferĕstrĕulŭ comunei vĕdêndŭ pericolulŭ âmblă sĕ scape pe celŭ din apă dér lunecă şi elŭ de pe punte şi cădŭ sub róta morii şi decă morarulŭ nu oprea apa, ilŭ sdrobea cu desĕvĕrşire. Totŭ morarulŭ a săritŭ sĕ scótă din apă şi pe celŭ dântêiu periclitatŭ, care sta sĕ se înnece. Celui cădutŭ sub rótă i s'a sdrobitŭ unŭ umĕrŭ şi ii s'au violatŭ partea stângă a capului. Amêndoi se află în cură. Se crede că se vorŭ reinsănĕtoşa mai cu greu.

—x—

D-lŭ Silvestru Moldovanŭ, fostŭ profesorŭ la gimnasiulŭ românŭ de aci, ér acum amploiatŭ la banca „Arieşana“ din Turda, s'a logoditŭ în 4 Augustŭ n. c. cu d-şóra Margareta Cigărean, fiica d-lui vicenotarŭ comitatensŭ din Turda, Iónŭ Cigăreanŭ. — Intr'unŭ ceasŭ bunŭ!

—x—

Alaltaerĭ, Joi, séra pe la 10 óre au arsŭ în Braşovulŭ vechiu, Uliţa de mijlocŭ, două marĭ şurĭ încărcate în parte cu cereale şi paie, unŭ şopronŭ şi unŭ grajdŭ, la locuitorii Stamm şi Olescher.

—x—

Pentru serviciile aduse maghiarismului şi la alegerĭ, ministrulŭ Trefortŭ a mai „pricopsitŭ“ pe următorii preoţĭ gr. or.: Ioanŭ Sovre din Cărpenişŭ (ori din Valea?) cu 100 fl., Alecsandru Ciocaciu din Kovacs-Kapolnok (?) cu 60 fl., Zaharia Munteanŭ din Sĕlaşulŭ de susŭ, Ioanŭ Mihailescu din Ohaba de sub peatră, Ilie Piso din Măgura, Petru Câmpean din Fernandia, Tobie Popa din Suligetŭ, Ilie Sovre din Koteles-Mező (?), Petru Manu din Boierenĭ, Pavelŭ Griguţă din Stoicenĭ, Neculae Herman din Maciců, George Pascu din Kis-Kotelyes (?), Emericŭ Bărbosu din Csokolcz (?) şi Teodorŭ Lovre (Sovre?) din Fĕnaţŭ cu câte 50 fl. — Românii nu'i vorŭ uita!

—x—

In comuna Felea de Câmpiă s'a ivitŭ între rimătorĭ bóla numită arsura de splină. Până acum au muritŭ vr'o 30 de porcĭ.

—x—

Intr'unŭ birtŭ din Kaposvar şedea deunădĭ locuitorulŭ din Csepeltania I. Lakos cu unŭ cărăuşŭ, care avea sĕ-lŭ ducă acasă. In timpulŭ acesta doi indivizĭ necunoscuţi se suiră în carŭ, care sta afară, şi porniră cu elŭ spre calea ferată. Cei doi din birtŭ observândŭ disparițiunea carului, făcură iute arĕtare la poliţiă, care trimise 6 gendarmĭ sĕ prindă pe hoţĭ. Aceştia au şi fostŭ găsiţĭ la calea ferată, unde sĕ opri séra fiindŭ loculŭ de trecere închisŭ. Hoţii săriră din carŭ şi încercară sĕ fugă spre riulŭ Căpuşŭ, împuşcândŭ totodată asupra gendarmilorŭ, precum spune „P. H.“ Gendarmii rĕspunseră şi ei cu glónţe omorândŭ pe fugarĭ. S'au găsitŭ la aceştia 240 cartuşe, 4 revolvere şi o mică sumă de banĭ. Indentitatea nu li-s'a putŭtŭ stabili.

—x—

In cerculŭ direcţiunei poştale şi telegrafice din Sibiiu suntŭ de ocupatŭ provisoriu locurĭ de servitorĭ la poşte şi la telegrafŭ. Cauţiune 100 fl., léfa 300 fl. pe anŭ, banĭ de cvartirŭ 60 fl. şi îmbrăcăminte dela erarŭ. Petiţiunile bine instruite se adresézâ la numita direcţiune în timpŭ de 6 sĕptĕmânĭ.

—x—

Representaţiune teatrală se va da, sub conducerea d-lui Petru Rimbaşŭ, de către tinerimea studiósă din tractulŭ protopresb. Zarandŭ Joi la 6/18 Augustŭ 1887 în localitatea „Societăţei de lectură“ din Bradŭ. După represntaţiune va urma danţŭ. Jumĕtate din venitŭ e destinatŭ pentru bibliotecele scolarĭ din tractŭ, éră cealaltă jumĕtate pentru fondulŭ elevilorŭ morboşĭ dela gimn. rom. gr. or. din locŭ. Intrarea de persónă loc. I. 70 cr., loc. II. 50 cr., parter 30 cr., pentru copii 20 cr. Bilete de intrare se potŭ căpĕta din 3—6 Augustŭ a. c. la d-lu I. Germânŭ, visavis de gimn. şi séra la casă. Comitetulŭ arangiatorŭ — Programa representaţiunei 1) Unŭ leu şi unŭ slotŭ, comediă într'unŭ actŭ de D. R. Rosetti. Persónele: Eudochie Trifanŭ, d-lŭ Aurelŭ Trifŭ. Tasache Sărăcilă, d-lŭ Teodor Baianţŭ, Mişu Anesti, D-lŭ Nicolau Vraciu, Tertipofŭ, d-lŭ Petru Todoranŭ. D-ra Tarşiţa Trifanŭ, d-na Rimbaş. Nataliţa fiica sa, d-ra E. Impĕratŭ. Lina servitóre, d-ra Eug. Cuteanŭ. Mai mulţi invitaţĭ. 2) Polipulŭ Unchiului comediă într'unŭ actŭ de I. Slavicĭ. Ciocănelŭ, d-lŭ Inocenţiu Bogdanŭ. Vespianŭ, d-lŭ Teodorŭ Baianţŭ. Iulianŭ, d-lŭ Andronŭ Bogdanŭ. Veriga serv., d-lŭ Ales. Draia, 3) Unŭ tutorŭ, comediă în 2 acte şi unŭ tablou de M. Ponni. Redeanŭ, d-lŭ Aurelŭ Trifŭ. Dornescu, d-lŭ Inoc. Bogdanŭ. Buzduganŭ, d-lŭ Ioanŭ Sina. Ioniţă, d-lŭ Ioanŭ Bocaniciu. Leonora Steria, d-şóra V. Stanciu. D-na Renanŭ, D-na Rimbaşŭ. Rariţa servitóre, d-ra F. Olariu Servitorĭ, Ţĕranĭ, Ţĕrance. Inceputulŭ la 7 óre séra. Ofertele marinimóse se vorŭ primi cu mulţămită şi cuita publice.

—x—

Se primescă în cvartirŭ cu alimentare şi îngrijire întrégă băeţĭ într'o familiă onorabilă din Braşovŭ, ce locuesce în cetate. Se recomandă acéstă familiă mai alesŭ pentru scolarii dela gimnasiu. Informaţiunĭ mai deaprópe dă administraţiunea fóiei nóstre.

—x—

In libraria diecesană din Caransebeşŭ şi la d-lŭ autorŭ Traianŭ Barzu se află de vêndare opulŭ: „Cugetărĭ asupra cresceręi omului“, retipărită de curêndŭ din „Fóia diecesană“. Preţulŭ 40 cr., care este destinatŭ ca ajutorŭ la dĭdirea bisericei române gr. or. din comuna Bacamezeu.

Agricutura în Germania.*)

O escursiune agricolă făcută la Rosalii 1884 în provincia Sacsonia.

(Urmare.)

Aruncândŭ în fine o ochire asupra întregei moşii şi esploataţiunĭ şi a detaliilorŭ ei, o putemŭ numi cu dreptŭ cuvêntŭ o economiă modelŭ, la care proprietarulŭ nu s'a sfiitŭ d'a face cele mai marĭ sacrificii, pentru a aduce esploataţiunea moşiei acolo, unde ar trebui sĕ tindă orĭ şi care proprietate, fiă ea mare, fiă mică. De sigurŭ că pe lângă sacrificii bănescĭ proprietarulŭ nu s'a sfiitŭ nicĭ de sacrificii morale şi materiale spre a'şĭ rotundi şi înlesni lucrarea moşiei sale, constringêndŭ pe sĕtenĭ de voiă de nevoiă d'ai da lui în arêndă pămênturile lorŭ, şi ei d'a deveni lucrătorii lui cu diua, séu cu anulŭ, ce se înţelege că nu póte fi nicĭ în favórea lorŭ şi nicĭ a statului, precum a dovedit'o acéstă istoria tuturorŭ popórelorŭ şi tuturorŭ timpurilorŭ în modŭ neîndoiosŭ, căcĭ absorbindŭ proprietatea mare, şi lipsindŭ pe miculŭ proprietarŭ de ogorulŭ şi căşciora sa, frustrédĭ totodată şi pe statŭ de basa cea mai puternică şi mai statornică, pe care se póte elŭ rădima. Că unŭ astfelŭ de mare proprietarŭ pe lângă o arêndă mai mare şi vorbe ademenitóre, când aceste nu folosescŭ, nu se sfiesce nicĭ de intimidărĭ, de represalii şi totŭ felulŭ de mĕsurĭ draconice de a constringe pe ţĕranŭ d'ai arênda lui locurile cele bune şi a deveni sluga lui, aceea se póte uşorŭ vede şi conchide mai cu sémă când vedĭ prin ce felŭ de legăturĭ diavolescĭ constringŭ aceeaşĭ fabricanţĭ şi marĭ proprietarĭ pe ţĕranĭ, sĕ le vêndă sfeclele de zaharŭ totdeuna aceluiaşĭ şi cu preţulŭ ce i convine fabricantului. Eu ce-lŭ puţinŭ pân' acum n'am vĕdutŭ, şi nicĭ nu-mĭ potŭ închipui unŭ ţĕranŭ, care de bună voiă sĕ-şĭ dea locurile cele bune în arêndă şi sĕ-şi vêndă vitele, pentru ca elŭ sĕ se ducă sĕ muncéscă cu pălmile pe la alţii, şi sĕ devină proletarŭ. Faptulŭ însĕ e, că prin acésta foştii plugarĭ de odinióră suntŭ reduşĭ la o stare nu prea de invidiatŭ.

Că ce rasultate póte avea cu astfelŭ de stare a lucrurilorŭ, îmĭ dete o bună probă unŭ bĕtrânŭ şi venerabilŭ preotŭ luteranŭ dela Osmunde lângă Halle a S, care în anulŭ 1886 îmĭ mărturisi că din cele 165 curţĭ şi moşii ţĕrănescĭ ale parochiei sele, câte erau în anulŭ 1848, adĭ abia au mai rĕmasŭ 43, ér celelalte familii tóte au disparutŭ, séu deveniţĭ proletarĭ au luatŭ lumea în capŭ. Absorbirea proprietăţii micĭ de către proprietatea mare şi capitalulŭ mare a pusŭ deja pe gândurĭ pe guvernulŭ germanŭ şi pe bărbaţii de statŭ ai Germaniei. Cei mai periculoşĭ suntŭ însĕ marii capitalişti, carĭ la jocurĭ de bursă séu în totŭ felulŭ de întreprinderĭ industriale şi comerciale au câştigatŭ miliónele, şi cărora nu le pasă de crisele agriculturei, ci numai pentru a-şĭ câştiga o mai mare influinţă şi gravitate în societate şi în afacerile statului, de câţiva anĭ s'au pusŭ pe cumpărare de moşii şi cu deosebire pe cumpĕrarea micei proprietăţi. Numai familia principelui de Furtenberg şi a Br. Roths hild au esproprìatŭ în Garmania de audŭ regiunĭ întregĭ şi au pustiitŭ decĭ de sate, ţĕranii ducêndu-se la America.

In schimbŭ însĕ fabricantulŭ de zaharŭ şi marele proprietarŭ, care şi elŭ trăiesce din agricultură, progreséză, se înavuţesce până ce se mai plătesce încă fabri-

*) A se vedé numerii 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166 şi 167 ai „Gazetei Tran.“ din 1887. — Red.

FOILETONŬ.

(27)

Misterele Veneţiei.

de Edouard Didier, traducere de *Ioanŭ S. Spartali.*

XI.

Intêia victimă.

Când ajunse Fiametta la porţile castelului, se găsi de odată în faţa unei fete fórte tinere, servitóre a podestatului, care-i fusese dată ca ajutóre în serviciulŭ sĕu pe lângă fiica Adriaticei.

Pe fata acésta o chema Nina şi era fórte inteligentă. Afară de acésta era fórte bună, prevenitóre, zelósă, ascultândŭ cu adêncă băgare de sémă cele mai micĭ observaţiunĭ şi supuindu-se îndată cu plăcere. Cu chipulŭ acesta sedusese pe Fiametta şi acésta avea deplină încredere în ajutórea sa.

Vĕdêndŭ pe Nina că vine repede spre dênsa o întrebă:

— Mĕ cauţĭ, mititico?

— Da, signora,.. te căutam fiindcă am sĕ'ţĭ vorbesc.

— Numai decâtŭ.... acum n'am vreme... vin mai pe urmă... — rĕspunse camerista dându-o la o parte.

— Dér, signora... — stărui Nina.

— Ţĭ-am spus că trebue sĕ mé ducŭ susŭ la stăpâna mea; trebue sĕ fi începutŭ sĕ se plictiséscă aşteptându-mĕ! dise Fiametta cu nerăbdare, réspingêndŭ încă o dată cu mâna pe ajutórea sa.

— Poţĭ sĕ dicĭ chiar că n'a mai vrutŭ sĕ te aştepte şi că a şi plecatŭ! rĕspunse fata.

— Cum ai disŭ? nu cumva?... Ah, mi-se pare c'am audĭtŭ rĕu, nu-i aşa? Aşa-i că n'ai disŭ c'a plecatŭ stăpâna mea? dise Fiametta întorcêndu se spre Nina.

— Mĕ iértă, signora, stăpâna nóstră nu mai este la castelŭ, a plecatŭ.

— Fără mine?

— Fără d-ta.

Fiametta nu mai dise nicĭ o vorbă şi capulŭ îĭ picà pe sinŭ.

— Insĕ stăpâna mea mi-a poruncitŭ ca sĕ te ducŭ la dênsa îndată ce te vei întórce. Decă ne vomŭ grăbi puţinŭ se póte întimpla s'o ajungemŭ la malŭ mai nainte d'a se îmbarca! dise iute mititica Nina.

— Credĭ? întrebă Fiametta îngrijată.

— Sunt sigură. Ş'apoi stăpâna te iubesce pré multŭ şi prin urmare póte că vre sĕ te aştepte câteva minute. Nu credĭ şi d-ta totŭ astfelŭ?

— Negreşitŭ... Dér decă este aşa, sĕ plecămŭ iute, dise Fiametta fără sĕ se mai gândéscă.

— Sĕ plecămŭ, décă dicĭ d-ta, signora... rĕspunse Nina îndreptându-se într'o direcţiă cu totulŭ opusă aceleia de unde venea Fiametta.

— Der cum au plecatŭ aşa de repede? — dise camerista iuţindŭ pasulŭ pe câtŭ putea. — Când am eşitŭ eu din sala banchetului, nicĭ nu era vorbă de plecare. Astfelŭ a doritŭ signora?

— Nu-ţĭ potŭ spune adevĕrulŭ. Chiar când a părăsitŭ castelulŭ şi chiar când scobora treptele mi-a poruncitŭ stăpâna aceea ce ţĭ-am spusŭ, dându-mĭ şi haina asta de drumŭ care-ĭ era prea grea pentru drumu'ŭ ce trebuia sĕ facă prin parcŭ. Vrea s'o îmbrace când se va sui în luntre.

Mantaua Veneţiei, pe care Fiametta o cunoscŭ numai decâtŭ pe braţulŭ Ninei, o încredinţă, că Nina spunea adevĕrulŭ. Fiametta nu mai avusese dér nicĭ picŭ de bănuială.

Şi Nina şi Fiametta mergeau alăturĭ fără sĕ schimbe nicĭ o vorbă. Incepuseră sĕ sufle greu din pricina iuţelei pasului.

— Mai este departe încă? întrebă în sfârşitŭ Fiametta.

— Incă puţinŭ.... signora..

Mai trecură 5 minute.

— Ei bine? întrebă ér Fiametta.

— Mai avemŭ încă vre-o sută de paşĭ, rĕspunse Nina. Déc'ar fi diuă, orĭ décă ar fi lună ai pute sĕ zărescĭ.

Nina nu isprăvi vorba când deodată ţipă şi cădŭ josŭ pe érbă.

— Ce ai? întrebă Fiamett .

— Am călcatŭ rĕu şi mĭ-am scrintitŭ piciorulŭ. Oh, cum mĕ dóre! dise Nina strîmbându-se de durere.

— Aide, fă'ţĭ curajŭ... încércă-te sĕ umbli, eu te ţiu.... dise Fiametta ajutându i sĕ se scóle.

Nina se sculă, însĕ cădŭ numai decâtŭ pe iérbă ţipândŭ ér.

— Nu potŭ! dise ea.

— Bine, mĕ voi duce singură.. dicĭ că póte sĕ mai fiă o sută de paşĭ în partea acésta? dise Fiametta luândŭ haina Veneţiei.

— Nicĭ o sută de paşĭ póte sĕ nu fiă. Ia-te după lumina masalalelorŭ. Ş'apoi n'ai decâtŭ sĕ strigĭ şi au sĕ te audă.

— Mulţumescŭ! dise Fiametta plecândŭ singură.

Merse astfelŭ încă cincĭ minute fără sĕ întélnéscă pe cei ce-i căuta. Strigă, însĕ nimenĭ nu-i rĕspunse. Din pricina întunerecului nu scia pe ce cărare s'apuce, când, din fericire, rĕsări luna.

Venindu-i deodată o bănuială, Fiametta se întórse

cațiunea zaharului, de care elŭ, vorbindŭ figuratŭ, e strinsŭ legatŭ; dér când ne gândimŭ că numai in provincia Sacsonia totŭ la câte 2—3 comune se află câte o fabrică de zaharŭ și pe di ce merge se inființeză alte fabricĭ din noŭ, cu capitalŭ mai mare; când ne gândimŭ, că mai in tóte regiunile și ținuturile numai ceva roditore ale Germaniei și a tuturorŭ țĕrilorŭ din Europa, din ce in ce fabricele de zaharŭ se inmulțescŭ ca ciupercile și grămădescŭ capitalurĭ totŭ mai marĭ și cultura sfeclei de zaharŭ se introduce cu o pasiune nebunatică*), și prin urmare și esportulŭ de zaharŭ devine din di in di mai anevoiosŭ, concurența din ce in ce mai mare, mai inverșunată; când in urma acestei crise audimŭ suspinele, tânguirile și perderile fabricanțilorŭ Americanĭ, și vedemŭ mai pe fiăcare di cădêndŭ câte o fabrică in Boemia, Sacsonia, Silesia etc. și dând falimentŭ societăți și firme vechĭ, carĭ aveau câte 6—10 fabricĭ, la aceste împrejurărĭ și privirĭ, déu, nu ne putemŭ opri d'a nu esprima o bănuială asupra resultatului finalŭ alŭ d-lorŭ Gresecke și Rabbelge, din causa arêndei celei enorme. **)

Pe deplinŭ satisfăcuțĭ de resultatulŭ cercetărilorŭ și de primirea cea cordială și esplicările cele detaliate din partea proprietarului, séra la 7 óre părăsirămŭ Kl. Wanzleben și cu faimosulŭ trenŭ cu clopotŭ ne îndreptarămŭ spre orașulŭ Stassfurt, unde conformŭ planului de călĕtoriă era sĕ petrecemŭ o a doua nópte și in diminéța următore sĕ visitămŭ ocnele și fabricele de acolo, ce s'a și intêmplatŭ. (Va urma).

Raportŭ polițienescŭ. — Cu ocasiunea têrgului de sĕptĕmână de erĭ, s'a născut între Moisze Olah János (???) din Țînțarĭ și între Ioh. Liehr de aci o certă, care a degeneratŭ în urmă în bătaiă. Unŭ polițistŭ i-a pusŭ capĕtŭ arestândŭ pe vinovatŭ.

Totŭ cu ocasiunea têrgului de erĭ s'a confiscatŭ și s'a nimicitŭ o cantitate mai mare de póme necópte.

Erĭ arendatorulŭ grădinei Riemerzwinger a prinsŭ pe unŭ birjarŭ furândŭ pome. Fiindŭ adusŭ făptuitorulŭ la poliția, acésta l'a predatŭ judecătoriei penale.

Erĭ după amedi s'a găsitŭ pe promenada de pe straje o jachetă de femeă. Păgubașulŭ 'și o póte lua dela căpitănatulŭ orașului.

Dare de sémă.

asupra contribuirilorŭ incurse cu ocasiunea petrecerei de véră, ținută în 11 Iuliu n. c. în folosulŭ școlelorŭ românescĭ gr. cat. din Teușŭ.

Ignat Berza 1 fl. Georgiu Vintilă 50 cr. Ilarianŭ Rusanŭ 2 fl. Stefanŭ Bretoiu 1 fl. Gregoriu Belanŭ 1 fl Georgiu Munteanu 1 fl Iónŭ Marianŭ 1 fl. Gavrilă Rațŭ 1 fl. Gregoriu Popa 1 fl. Teodorŭ Gliga 50 cr. Simionŭ Evladŭ 50 cr. Nicolau Munteanu 1 fl. Alexandru Dobrescu 2 fl. Aronŭ Boerŭ 1 fl. Georgiu Făgărășianŭ 2 fl Pompeiu Nobili 70 cr. Iacobŭ Popa 1 fl. Vasiliu Rațŭ 1 fl. Vasiliu Radu 1 fl. Nicolau Belanŭ 1 fl. 50 cr. Șerbanŭ Romulŭ 50 cr. Stefanŭ Belanŭ 1 fl. Salamon Rottenstein 1 fl Blasko Károly 50 cr. Horvath Denes 50 cr. Iacobŭ Moldovanŭ 1 fl. Georgiu Davidŭ 50 cr. Iacobŭ Mureșianu 1 fl. Iosifŭ Rațŭ 50 cr. Aureliu Hulea 50 cr. Nicolau Dubleșŭ 1 fl. Iosifŭ Popovicia 1 fl Mihailŭ Clain 2 fl, Salamon Herman 1 fl. Familia Moldovanŭ 1 fl. Secheli Ana 1 fl. Vasiliu Suciu 50 cr. Emanuelŭ Neagoi 1 fl Körozsi Antal 1 fl. Buni Károly 1 fl Georgiu Popŭ 50 cr. Petru Capulea 50 cr. Artemiu Lupanŭ 2 fl. Vasiliu Olteanŭ. advocatŭ 2 fl. Maria Domșia 1 fl. Maria Turtureanu 1 fl. Ionŭ Radu 1 fl. Teodorŭ Radu 1 fl. Iosifŭ Cirlea 50 cr. Basiliu Stregianu 1 fl Gyulai Ana 1. Iónŭ Furnea 1 fl. Iónŭ Teușianu 1 fl. Alexiu Cibu 50 cr. Petru Șerbanŭ 1 fl. Fira Rozolŭ 1 fl. Georgiu Roșca 1. Nicolau Madiere 50 cr. Ioanŭ Veresmorteanu 50 cr. Teodorŭ Fodorŭ 1 fl. Petru Stoica 1 fl Laurențiu Petricŭ 50 cr. Simionŭ Suciu 30 cr Ilie Irianŭ 50 cr. Nicolau Puianŭ 2 fl. Nicolau Popŭ 1 fl. Nagy Lajosne 1 fl. Ionŭ Patachi 1 fl. Chirilă Crișanŭ 1 fl. I. Bretoiu 1 fl. (Va urma.)

Lista de subscripțiune.

deschisă de „Gazeta Transilvaniei" pentru comunele române din Ardélŭ nenorocite prin incendiu și inundare.

Au mai incursŭ:

Prin binevoitórea stăruință a d-lui profesorŭ dela liceulŭ din urbea Bârladŭ (România), Stefanŭ Neagoe, pe lista d-sale, dela următorii domnĭ din Bârladŭ:

George Ghimbășianu, profesorŭ .	5 lei n.
George Catzafany, librarŭ-tipogr.	4 „ „
Emilŭ Bruckner, farmacistŭ . .	10 „ „
Avram Hovsepian, comerciantŭ .	5 „ „
Stefanŭ Neagoe, profesorŭ . .	16 „ „
Suma	40 lei n.

Dela d. Macedonŭ Șiuțu, administratorŭ de moșii în Bahna, județulŭ Roman	3 fl. 50 cr
D. C. Popoviciu, comptabilŭ . . .	1 fl. —
Suma	4 fl. 50 cr
Adăugêndŭ la acésta suma din nr. 158 alŭ „Gaz. Trans."	1560 lei n și 600 fl. 06 cr.
(Va urma). Totalŭ:	1600 lei n. și 604 fl. 56 cr.

Le mulțumimŭ generoșilorŭ contribuitorĭ în numele nenorociților, dorindŭ ca nobilulŭ lorŭ esemplu sĕ afle imitatorĭ pretutindenea.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

BRUXELA, 13 Augustŭ. — Foculŭ din pădurea Hertogen, între Verviers și Aachen, încă nu s'a stinsŭ. (Pădurea arde de câte va dile. Multe sate dinprejurŭ au arsŭ cu totulŭ. Au arsŭ mii de hectare din pădure. S'a trimisŭ armată sĕ dea ajutorŭ. — Red.)

BERLINŬ, 13 Augustŭ. — Bismarck a plecatŭ la împĕratulŭ în Babelsberg.

NEWYORK, 13 Augustŭ. — Lângă Blaemington s'a întêmplatŭ o nenorocire pe calea ferată. Suntŭ 400 rănițĭ și 100 morțĭ.

ȘISTOV, 13 Augustŭ. — Prințulŭ de Coburg a trecutŭ erĭ la 3 óre după amédi prin orașŭ mergêndŭ spre Rusciucŭ.

PARIS, 13 Augustŭ. — Diarele anunță, că agenții diplomaticĭ din Bulgaria au fostŭ însărcinațĭ sĕ se abțină dela orĭ ce comunicare cu guvernulŭ și cu prințulŭ de Coburg.

---

*) Pe teritoriulŭ reuniunei vamale — Zollverein — germane erau fabricĭ de zaharŭ în activitate.

	N-rulŭ fabricilorŭ.	Sfeclele prelucrate esprimate în tone (1000 klg)	Pe o fabrică vinŭ în terminŭ mediu tone de sfecle
în camp. an. 1871/72	311	2.250.918	7,237
„ „ „ 1878/79	324	4,628,748	14,286
„ „ „ 1882/83	358	8,747,154	24,433

**) Temerile esprimate de noi in 1884, durere, că s'au realisatŭ deja în anulŭ următorŭ și tótă întreprinderea a fostŭ transformată în o întreprindere pe acții, care o continuă și adĭ în grandórea ei de mai nainte.

Ultime scirĭ.

Rusciucŭ, 12 Augustŭ. — Principele Ferdinand de Coburg a sositŭ aicĭ la ora 1 și 10 min. Primire entusiastă.

St.-Petersburg, 11 Augustŭ. — „Le Journal de St.-Petersburg" dice că călĕtoria principelui de Coburg este o aventură și unŭ incidentŭ regretabilŭ, care nu va avé de locŭ resultatulŭ de a aduce o soluțiune a crisei bulgare. Evenimentele ce vorŭ resulta nu s'ar puté preveni.

St Petersburgŭ, 11 Augustŭ. „Gazeta Germană din St. Petersburg" dice că aventura principelui Ferdinand ar putea sĕ-i fie funestă, și sĕ decidă Rusia sĕ între în calea unei politice active. „Novoe Vremja" crede că Rusia nu va eși din reserva sa, de óre-ce usurpatorulŭ Coburgian nu va sta multŭ timpŭ în Bulgaria. „Garaschdanin" dice că sĕ ne ferească D-deu de a face celŭ mai micŭ pasŭ pentru séu contra aventurei principelui de Coburgŭ.

Berlinŭ, 12 Augustŭ. — Principele de Bismarck a sositŭ ierĭ pe neașteptate, și a avutŭ o întrevedere cu Impĕratulŭ Wilhelm în privința afacerilorŭ în Bulgfiria.

DIVERSE.

Noue vêne de argintŭ. — După cum spune »Narodni Listy«, nisce minerĭ au datŭ într'unŭ nou stratŭ în Kuttenberg la 27 metri adêncime de bogate vêne de argintŭ. Acéstă descoperire a produsŭ în orașulŭ munteanŭ cea mai mare bucuriă.

***

Monedă jidovéscă. — In Viena au sositŭ tocmai acum primele esemplare de monede, ce le-au edatŭ în Parisŭ nouĕle colonii jidovescĭ întemeiate în Palestina, ca: „Petaeh Tikusah", »Mikwah Israel«, »Rosch Hirrah", „Rischon Lezion" ș. a., sub garanția „Alianței Israelite". Aceste monede suntŭ făcute din bronzŭ și au valóre de unŭ piastru, de unŭ jumĕtate piastru și de unŭ sfertŭ de piastru. Reversulŭ monedei arată numele coloniei respective și litere ebraice, pe când pe aversŭ se află literile: A. I. U. („Alliance Israelite Universelle) și valórea monedei în cifre.

***

Onestitatea rĕu resplătită. — Intr'unŭ orășelŭ din Silesia, aprópe de fruntaria Austriei, se produse într'una din Duminecile trecute unŭ saltimbancŭ cu fiulŭ sĕu, unŭ băiețașŭ ca de vre o șepte. După terminarea producțiunei băietulŭ culese, conformŭ obiceiului, dela spectatorii representanței, contribuțiunile voluntare de micĭ monete de aramă. Predândŭ tatălui sĕu banii adunațĭ pe tăviță, acesta din urmă găsì între crucerii de aramă unŭ galbenŭ de aurŭ. Convinsŭ că acestŭ dar de valóre trebue sĕ fi provenitŭ dintr'o eróre nevoluntară, onestulŭ saltimbancŭ se suì pe unŭ scaunŭ și, adresându-se către cei adunațĭ, dise cu o voce resunătóre: Acelŭ domnŭ séu acea domnă, care din greșélă a aruncatŭ pe tăviță unŭ galbenŭ în locŭ de unŭ crucerŭ, este învitatŭ a-lŭ lua înapoi. Nu trecù douĕ minute și o sută cincĭ-decĭ persóne se presentară, reclamândŭ restituirea galbenului, pretextândŭ fiă-care că elŭ ar fi datŭ piesa de aurŭ din greșélă. Se înțelege că sĕrmanulŭ saltimbancŭ, care nu primise decâtŭ unŭ singurŭ galbenŭ, nu era în stare a satisface cererea atâtorŭ reclamanțĭ. Saltimbanulŭ căpătă dela respectabilulŭ publicŭ o bătae cumplită și nu fu destulŭ atâta, fu și arestatŭ pentru delictulŭ de a fi turburatŭ liniștea publică prin provocarea unui scandalŭ.

***

Incendii. — In comuna Stancova din comitatulŭ Liptó unŭ incendiu vehementŭ a prefăcutŭ în cenușă, la 8 l. c., 23 case și totŭ atâtea șurĭ, 110 grajdurĭ și alte clădirĭ economice. Paguba se socotesce la 50—60 de miĭ fl. — Totŭ în 8 l. c. unŭ incendiu și mai vehementŭ a isbucnitŭ în comuna Belso-Bocson, din comitatulŭ Borsod, care a prefăcutŭ în cenușă 3—4 sute de case. Paguba se socotesce la 100,000 fl. Altŭ incendiu a isbucnitŭ la 9 Augustŭ în comuna Chișfalĕu, unde au arsŭ tóte clădirile economice, împreună cu bucatele adunate de pe câmpŭ, ale propriătarului Kanabe Jozset. Asigurate au fostŭ numai coperișele șurilorŭ și ale grajdurilorŭ. Paguba se socotesce în 2500—3000 fl. Foculŭ se presupune că ar fi fostŭ pusŭ de unulŭ dintre muncitorĭ, care de mult amenințase orĭ cu omorŭ, orĭ cu focŭ pre proprietarulŭ Kanabe.

Hagi Loja. — Vestitulŭ capŭ de insurgențĭ Hagi Loja, care în timpulŭ ocupațiunei Bosniei și Erțegovinei a opusŭ o resistență desperată trupelorŭ austro-ungare la luarea Serajevului, a muritŭ la 21 Șeval (13 Iulie) în Meca. Hagi Loja, după ce a fostŭ luatŭ prisonierŭ de trupele de ocupațiune, a fostŭ internatŭ în fortăréța Theresienstadt, de unde fusese liberatŭ numai acum câți-va anĭ.

Editorŭ: **Iacobŭ Mureșianu.**
Redactorŭ responsabilŭ: **Dr. Aurel Mureșianu.**

---

la loculŭ unde lăsase pe Nina. Loculŭ acesta se cunoscea de pe unŭ castanŭ fórte mare, la a cărui rădécină picase fata.

Insĕ când ajunse Fiametta la castanŭ, nu mai găsì pe Nina.

— Am datŭ în cursă! dise Fiametta bătêndŭ din piciorŭ. — Oh, ce dobitocă sunt! Cum eram sĕ bănuescŭ eu că și copila asta, în care aveamŭ încredere, era o unéltă! Aide! sĕ nu mĕ mai gândescŭ. Destulŭ atâta tânguire. Decâtŭ sĕ stau sĕ vorbescŭ, mai bine sĕ mĕ punŭ pe lucru.

Fiametta plecà. După multe cotiturĭ și dupĕ multe semne pe carĭ le putea cunósce la lumina lunii, ajunse la castelŭ. Dupĕ sgomotulŭ neregulatŭ ce făcéu invitații în sala cea mare a banchetului, Fiametta înțelese că stăpâna sa plecase într'adevĕrŭ.

Și când se uità în salonŭ, Fiametta nu mai vedù nicĭ pe fiica Adriacei, nicĭ pe Felice Badoerŭ, nicĭ pe podestatulŭ Padovei.

Intrebà în drépta și în stânga, însĕ numai de formă, fiindŭ că scia ea cam ce felŭ o sĕ i se rĕspundă. Află astfelŭ că fiica Adriaticei plecase, însoțită de podestatulŭ, către capulŭ insulei de unde trebuia sĕ se îmbarce.

Fiametta nu mai întrebà nimicŭ alta, de frică sĕ nu pice și într'altă cursă. Scia acum totŭ ce voia sĕ scie

Miculŭ portŭ de îmbarcare era în fața castelului. In posiția în care sta Fiametta, în capulŭ de josŭ al peronului și cu spatele la clădirĭ, n'avea decâtŭ sĕ mérgă dreptŭ înainte fără sĕ s'abată din drumŭ pentru ca s'ajungă la loculŭ de pe malŭ, unde vrea ea. Ca sĕ pótă merge pe drumulŭ celŭ bunŭ avea o busolă, radele lunii, carĭ acum își proectau umbra în unghiu dreptŭ la stânga sa. Prin urmare trebuia sĕ mérgă în direcția acesta pentru ca sĕ fiă sigură sĕ nu se rĕtăcéscă..

Indată ce se gândì astfelŭ, Fiametta începù s'alerge prin parcŭ.

Mergea ast-felŭ de câtăva vreme, când se împiedicà de ceva, așa că era sĕ cadă. S'aplecà pentru ca sĕ 'și desfacă piciórele de aceea se credea ea că este ederă și că 'i încurcase piciórele.

Spre marea ei mirare puse mâna pe unŭ brîu lungŭ de lână; brîulŭ era udŭ, negreșitŭ de roua serei.

Insĕ nu, nu era rouă, ci ceva cleiosŭ, lipiciosŭ, alŭ cărui mirosŭ te bătea la capŭ.

Sânge póte.

Fiametta se sperià cumplitŭ. Ridicà brêulŭ în bătaia luminei lunei: era sânge într'adevĕrŭ!

Cu tótă graba ei d'a ajunge la portŭ, presimțirea unei alte nenorocirĭ o făcù sĕ desfacă brîulŭ: La unŭ colțŭ dàrì unŭ R pe care-lŭ cususe chiar ea. Nu mai încăpea nicĭ o îndoială: brîulŭ era alŭ lui Ricardo. Der unde era elŭ? Mortŭ, negreșitŭ, omorîtŭ de ucigașĭ! Oh, totulŭ era pierdutŭ.

— Ricardo! Ricardo! striga nenorocita fată repedindu-se în tufișurĭ și sgâriindu'șĭ obrazulŭ și mânile prin ghimpĭ și mărăcinĭ. — Ricardo, nu m'audĭ?

Insĕ din pădure nimenĭ nu-i rĕspundea.

— Ricardo! dragă Ricardo, sunt eu, Fiametta ta drăguță, nu'mĭ mai cunoscĭ glasulŭ? Vorbesce, Ricardo!

Tăcea ca sĕ ascúlte. Nimenĭ nu'i rĕspundea.

Biata Fiametta, sdrobită de emoțiune, se rezimase de trunchiulŭ unui stejarŭ, când i se părù c'aude unŭ gemetŭ slabŭ dincolo de desișŭ, la câțĭva pașĭ de ea.

(Va urma.)

Cursulŭ la bursa de Viena

din 12 Augustŭ st. n. 1887

Rentă de aurŭ 5%	100 40
Rentă de hârtiă 5%	87.35
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	150 50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	98 —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	— —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	115 40
Bonurĭ rurale ungare	104 60
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.25
Bonurĭ rurale Banat-Timișŭ	104 25
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.25
Bonurĭ rurale transilvane	104 30
Bonurĭ croato-slavonc	104 75
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	100.50
Imprumutulŭ cu premiu ung.	122 75
Losurile pentru regularea Tisei și Segedinuluĭ	123 25
Renta de hârtiă austriacă	81 35
Renta de arg. austr.	82 60
Renta de aurŭ austr.	112 65
Losurile din 1860	136 20
Acțiunile băncel austro-ungare	884 —
Act. băncel de creditŭ ung.	286.25
Act. băncel de creditŭ austr.	281.30
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5 95
Napoleon-d'orĭ	9.99
Mărcĭ 100 imp. germ.	61 77
Londra 10 Livres sterlinge	126.15

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 28 Iulie st. v. 1887.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	92—	$92^{1}/_{2}$
Renta rom. amort. (5%)	$94^{1}/_{2}$	$95^{1}/_{2}$
» convert. (6%)	$88^{1}/_{4}$	89—
Impr. oraș. Buc. (20 fr.)	34—	36—
Credit fonc. rural (7%)	$104^{1}/_{2}$	105—
» » » (5%)	$89^{1}/_{2}$	$90^{1}/_{4}$
» » urban (7%)	$102^{3}/_{4}$	$103^{1}/_{2}$
» » » (6%)	$93^{1}/_{2}$	$94^{1}/_{2}$
» » » (5%)	$87^{1}/_{2}$	87—
Banca națională a Românieĭ 500 Lei	— —	— —
Ac. de asig. Dacia-Rom.	— —	— —
» » » Națională	— —	— —
Aurŭ contra bilete de bancă	14.—	$14.^{1}/_{2}$
Bancnote austriace contra aurŭ.	$2.02^{1}/_{2}$	$2.04^{1}/_{2}$

Cursulŭ pieței Brașovŭ

din 13 Augustŭ st. n. 1887

		Cump.		Vend.
Bancnote românescĭ	Cump.	8.60	Vend.	8 64
Argint românesc	»	8.55	»	8.60
Napoleon-d'orĭ	»	9.96	»	10 01
Lire turcescĭ	»	11.25	»	11.30
Imperialĭ	»	10.24	»	10 29
Galbenĭ	»	5 92	»	5.97
Scrisurile fonc. »Albina« 6%	»	101.—	»	102.—
» » » 5%	»	98.—	»	99.—
Ruble Rusescĭ	»	109.—	»	$110^{1}/_{2}$
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

Avisŭ d-lorŭ abonațĭ!

Rugămŭ pe d-niĭ abonațĭ ca la reînoirea prenumerațiuneĭ sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatuluĭ postalŭ și numeriĭ de pe fâșia sub care au primitŭ diarulŭ nostru până acuma.

Domniĭ ce se abonézâ din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ și sĕ arate și posta ultimă.

Décă se ivescŭ iregularitățĭ la primirea diaruluĭ onor. abonațĭ suntŭ rugațĭ a ne încunosciința imediatŭ prin carte postale, ca în câtŭ depinde dela noi, sĕ se delătureze. *ADMINISTR. „GAZ. TRANS."*

Sosirea și plecarea trenurilorŭ și postelorŭ în Brașovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Brașovŭ la Peșta:

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 20 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 01 minută diminéța.

2. Dela Brașovŭ la Bucuresci:

Trenulŭ acceleratŭ Nr. 302: 5 óre 37 minute diminéța.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 318: 1 óră 55 minute după amédĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Peșta la Brașovŭ:

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de amédĭ.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

2. Dela Bucuresci la Brașovŭ:

Trenulŭ acceleratŭ Nr. 301: 10 óre 12 minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după amédĭ.

A. Plecarea postelorŭ:

a) Dela Brașovŭ la *Rĕșnovŭ-Zĕrnesci-Branŭ*: 12 óre 30 min. după amédĭ
b) „ „ „ *Zizinŭ*: 4 óre după amédĭ.
c) „ „ în *Secuime* (S. Georgĭ): 1 óră 30 minute nóptea.
d) „ „ la *Făgărașŭ*: 4 óre diminéța.
e) „ „ la *Săcele*: 4 óre diminéța.

B. Sosirea postelorŭ:

a) Dela *Rĕșnovŭ-Zĕrnesci-Branŭ* la Brașovŭ: 10 óre înainte da amédĭ.
b) „ *Zizinŭ* la Brașovŭ: 9 óre a. m.
c) Din *Secuime* la Brașovŭ: 6 óre séra
d) „ *Făgărașŭ* la Brașovŭ: 2 óre diminéța.
e) „ *Săcele* la Brașovŭ: 6 óre 30 minute séra.

Tipografia ALEXI, Brașovŭ.